

Soạn bài Dùng cụm chủ vị để mở rộng câu - Ngữ văn lớp 7

Xem ngay hướng dẫn trả lời câu hỏi soạn bài Dùng cụm chủ - vị để mở rộng câu trang 68 sách giáo khoa Ngữ văn lớp 7 tập 2.

I. Thế nào là dùng cụm chủ - vị để mở rộng câu?

Câu 1. Tìm các cụm danh từ có trong câu sau:

Văn chương gây cho ta những tình cảm ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có [...].

(Hoài Thanh)

Trả lời:

(1) những tình cảm ta không có.

(2) những tình cảm ta sẵn có.

Câu 2. Phân tích cấu tạo của những cụm danh từ vừa tìm được và cấu tạo của phụ ngữ trong mỗi cụm danh từ.

Trả lời:

Cấu tạo của cụm danh từ và phụ ngữ:

(1) *những tình cảm ta không có.*

(2) *những tình cảm ta sẵn có.*

- Cả hai cụm này có danh từ trung tâm là *tình cảm*

- Định ngữ chỉ lượng đứng trước trung tâm là *những*.

- Định ngữ đứng sau trung tâm là các chủ - vị:

ta // không có

ta // sẵn có

II. Các trường hợp dùng cụm chủ - vị để mở rộng câu

Câu hỏi: Tìm cụm C - V làm thành phần câu hoặc thành phần cụm từ trong các câu sau đây. Cho biết trong mỗi câu, cụm C - V làm thành phần gì.

a) *Chị Ba đến khiến tôi rất vui và vững tâm.*

Soạn bài Dùng cụm chủ vị để mở rộng câu - Ngữ văn lớp 7

(Bùi Đức Ái)

b) *Khi bắt đầu kháng chiến, nhân dân ta tinh thần rất hăng hái.*

(Hồ Chí Minh)

c) *Chúng ta có thể nói rằng trời sinh lá sen để bao bọc cốm, cũng như trời sinh cốm nằm ủ trong lá sen.*

(Thạch Lam)

d) *Nói cho đúng thì phẩm giá của tiếng Việt chỉ mới thật sự được xác định và đảm bảo từ ngày Cách mạng tháng Tám thành công.*

(Đặng Thai Mai)

Trả lời:

Bằng cách đặt các câu hỏi ta sẽ thấy các cụm chủ - vị đóng vai trò trong câu:

a) *Điều gì khiến cho nhân vật “Tôi” vui mừng và vững tâm?*

-> Chị Ba đến (vai trò chủ ngữ trong câu)

b) *Khi bắt đầu kháng chiến, nhân dân ta thế nào?*

-> tinh thần rất hăng hái (vai trò vị ngữ)

c) *Chúng ta có thể nói gì?*

-> trời sinh lá sen để bao bọc cốm, cũng như trời sinh cốm nằm ủ trong lá sen (vai trò bổ ngữ).

d) *Nói cho đúng thì phẩm giá của tiếng Việt chỉ mới thực sự được xác định và bảo đảm từ ngày nào?*

-> (Từ ngày) Cách mạng tháng 8 thành công (vai trò định ngữ).

III. Luyện tập

Câu hỏi: Tìm cụm C - V làm thành phần câu hoặc thành phần cụm từ trong các câu dưới đây. Cho biết trong mỗi câu, cụm C - V làm thành phần gì?

Soạn bài Dùng cụm chủ vị để mở rộng câu - Ngữ văn lớp 7

a) *Đội đến lúc vừa nhất, mà chỉ riêng những người chuyên môn mới định được, người ta gặt mang về.*

(Thạch Lam)

b) *Trung đội trưởng Bính khuôn mặt đầy đặn.*

(Trần Đăng)

c) *Khi các cô gái Vòng đổ gánh, giở từng lớp lá sen, chúng ta thấy hiện ra từng lá cốm, sạch sẽ và tinh khiết, không có mảy may một chút bụi nào.*

(Thạch Lam)

d) *Bỗng một bàn tay đập vào vai khiến hắn giật mình.*

(Nam Cao)

Trả lời:

Những cụm chủ - vị trong các câu như sau:

a) Chỉ riêng những người chuyên môn mới định được.

-> Cụm chủ - vị làm định ngữ.

b) khuôn mặt đầy đặn.

-> Cụm chủ - vị làm vị ngữ

c) Các cô gái làng Vòng đổ gánh

-> Làm định ngữ

- hiện ra từng lá cốm, sạch sẽ và tinh khiết, không có mảy may một chút bụi nào.

Ở đây là kết cấu vị ngữ - chủ ngữ, một biến thể của chủ - vị.

Có thể hiểu: “*Từng lá cốm hiện ra (...) bụi nào*”

-> Cụm chủ - vị này làm bổ ngữ cho câu.

d) *một bàn tay đập vào vai*

Soạn bài Dùng cụm chủ vị để mở rộng câu - Ngữ văn lớp 7

-> Cụm chủ - vị làm chủ ngữ.